

Yttrande

Datum
2023-05-19

Beteckning
FM2023-13624:2 Sida 1 (3)

Säkerhetsskyddsklass
ES Ex ()

Regeringskansliet,
Försvarsdepartementet samt sändlista

Ej sekretess

Ert tjänsteställe, handläggare
Regeringskansliet, Maria Pereswetoff-Morath

Ert datum
2023-01-04

Er beteckning
Fö2023/00074

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV FST JUR, Michael Bergström,
michael.bergstrom@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens yttrande över betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57)

Bakgrund

Försvarsmakten har i remiss den 4 januari 2023 anmodats att yttra sig över betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57)

Yttrande

Försvarsmakten lämnar följande synpunkter på betänkandet.

Utrymning och inkvartering (kapitel 7 och 8)

Enligt utredningens förslag åläggs kommunerna ansvar för verkställighet av utrymning och inkvartering. Det konstateras att kommunerna behöver bygga upp en förmåga för att kunna hantera sådana situationer och att det kommer finnas möjlighet till förstärkningar från t.ex. de utrymningsledare som föreslås tas ut med civilplikt och ifrån förstärkningar till kommunal räddningstjänst. Likaså konstateras att förstärkningar behövs från även andra aktörer. Därutöver beskriver utredningen i ett annat avsnitt att de frivilliga resursgrupperna bör utgöra ett ändamålsenligt komplement till kommunernas förmåga att stödja och hjälpa civilbefolkningen vid ett väpnat angrepp eller när det gäller att hantera fredstida krissituationer och större olyckor.

Försvarsmakten delar huvudsakligen denna bild, men anser att kommunerna så långt som möjligt bör planera för att omfördela egen anställd personal från

(MBE)

uppgifter som är mindre prioriterade vid ett väpnat angrepp för att t.ex. kunna biträda vid utrymning och inkvartering. Ytterligare behov bör i första hand fyllas genom civilpliktiga. Enligt Försvarsmaktens mening är de frivilliga resursgrupperna visserligen ett bra komplement, men deras numerär och förmåga vanligtvis för låg för att planeringsbart och kvantitativt kunna biträda med samt genomföra utrymning och inkvartering.

En statlig beredskapsorganisation för räddningstjänst (kapitel 10)

Försvarsmakten delar utredningens bedömning om behovet av omfattande förstärkning av kommunal räddningstjänst vid höjd beredskap och i krig. Liksom SKR:s experter i utredningen, såväl som MSB i svaret på regeringens uppdrag om att ta fram dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap¹, anser Försvarsmakten emellertid att personal i första hand bör tillföras de kommunala räddningstjänstorganisationerna direkt, istället för via en statlig förstärkningsresurs. Att resurserna redan från början finns decentraliserade i förstärkt kommunal räddningstjänst förenklar användandet av resurserna och genomförandet av verksamheten såväl vid fredstida kriser som vid höjd beredskap. Det förenklar även förberedande åtgärder i form av lokal och regional planering, utbildning och övning. Decentralisering ger dessutom ökad förmåga att agera självständigt på alla ledningsnivåer vid störda förhållanden.

Försvarsmakten utesluter visserligen inte att en statlig förstärkningsresurs kan komma att behövas därutöver, men förslag och utformning av en sådan förstärkningsresurs bör korrelera med de dimensionerande planeringsförutsättningar som MSB har tagit fram.

Övrigt

I utredningen (s. 597) bedöms bl.a. att Plikt- och prövningsverket redan har kapacitet till ett årligt uttag av cirka 600 civilpliktiga. För att Försvarsmaktens tillväxt inte ska påverkas negativt vill myndigheten peka på behovet av att Plikt- och prövningsverkets kapacitet till prövningar av totalförsvarspliktiga för uttag till värnplikt inte får påverkas negativt av ett utökad behov av uttag av civilpliktiga. Det måste således sörjas för att Plikt- och prövningsverket verkligen har ekonomiska och personella möjligheter till detta.

Försvarsmakten vill i sammanhanget även fästa uppmärksamhet på att det finns skäl att utreda även andra delar av skyddet av civilbefolkningen som inte har funnits med i direktiven för föreliggande utredning, t.ex. tillhandahållande av skyddsutrustning för CBRN-angrepp.

¹ MSB:s publikation MSB2174.

Yttrande

Datum
2023-05-19

Beteckning
FM2023-13624:2 Sida 3 (3)

Säkerhetsskyddsklass
ES Ex ()

I beredningen av detta ärende har deltagit försvarsjurist Victoria Wihlborg, handläggare Katarina Johansson och major Magnus Svensson.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefsjurist Helene Arango Magnusson. I den slutliga handläggningen har dessutom tf sektionschef Charlotta Viktorin, överstelöjtnant Lena Martin och kommandörkapten Dick Börjesson deltagit och som föredragande försvarsjurist Michael Bergström.

Arango Magnusson, Helene

Stf chefsjurist

Handlingen är fastställd i Försvarmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Michael Bergström

Sändlista

Regeringskansliet (Försvarsdepartementet)

fo.remissvar@regeringskansliet.se

(1 ex)

fo.ssk@regeringskansliet.se

(1 ex på kopia)

Inom HKV

ÖB/GD STAB

FST

FST STRA

FST STRA PLAN Tfsp

FST GEN

FST STÖD

FST JUR

OPL